

Puásuituálu já luándeziäláttásái ruttâdem

Ruttâdem puásui- tâi luándeziäláttásái hárjutteijeid aalgâtmân já investistmáid sehe palgâsij investistmáid

Puásui-iäláttás hárjutteijeh já palgâseh pasteh uuccâð investistem- já algâttemtorjuid. Uuccâm lii oovtmanolâš, mutâ ucâmušah váldojeh kieđâvušmân toorjâpoojijn.

Toorjâpajeh láá

- 16.1.–15.4.2023
- 16.4.–15.6.2023
- 16.6.–15.9.2023
- 16.9.2023–15.1.2024

Palgâs aađij oornigisttolâmân kyeskee toorjâucâmušah kieđâvuššojeh ovdebist spiekâstmáin toorjâuuuccâm nuuhâm mađa 15.1.2024.

Toorjâ occoo [Hyrrä-ášástâllâmpalvâlusâst](#). Sämikielâijd ucâmušâid kalga toimâttiđ pááppárucâmušâñ Laapi IJP-kuávdážâñ. Visásmit, ete tuu ucâmuš ana sistees puoh tárbulijd lahtosijd.

Torjuu iävttoid láá puáttám motomeh nubástusah

Investistemtoorjâ iäláttás hárjutteijeid

Puátteevuođâst skappum uážžu toohâđ jiejjâs riskáin toorjâucâmuš kyeđđim mađa. Visásmit, ete tuu ucâmuš lii puáttám kieđâvuššâmvuálásâžâñ Laapi IJP-kuávdážâñ.

IJP-kuávdáš avžut kuittâg toohâđ skappum eskâñ mieđetteijee toorjâmiärâdâs mađa. Jis occée taha skappum ovdil mieđetteijee toorjâmiärâdâs jiejjâs riskáin já finnee investistmân kieldee ruttâdemmiärâdâs, te sun ij paste finniđ innig torjuu tohhum investistmân. Skappum lii talle tohhum ovdil ucâmuš kyeđđim.

Huksiimân kyeskee torjuu puáhtá mäksiđ enâmustáá vittâ uásist. Mäksimnáál oosijn tuš majemuu uási stuárudâh heiviittâlloo puátteevuođâst. Majemuu máávsu stuárudâh lii 20 % torjuu meereest.

Algâttemtoorjâ iäláttás nuorâ hárjutteiei

Algâttemtoorjuu finnejeijee kalga puátteevuođâst jieš uuccâđ mäksim. Algâttemtoorjâ mäksim kyehtin siämmáástuárusâš uássin. Vuossâmuu uási puáhtá uuccâđ, ko toorjâmiärâdâsâst mainâšum iävtuh láá olášum. Torjuu nube uási mäksim iähtun lii finnodâhtoimâvuávám olášuttem. Algâttemtoorjâ mäksim enâmustáá viidâ ive ääigi táálutoollâm aalgâtmist. Vääldi kuittâg huámmášumán, ete vittâ ive pisovâšvuodâčuávvum álgá torjuu majemuu uási mäksimist.

Algâtemtorjui lohtâseijee paŋkkiloovnâr puáhtâr puáttuevuodâst mieđettiđ staatâtahâdâs. Staatâtahâdâsân kalga adeliđ vyestitahâdâs, mii puáhtâr leđe kiddodâh- tâi finnodâhkiddim. Loovnâ finnejeijest piärroo kerdimâksu, mii lii 0,75 prooseent tâhâdâs meereest, kuittâg enâmustâá 200 eurod. Toos lasseen tâhâdâsâst piärroo loovnâ finnejeijest peli-ihásávt máksu, mii lii 0,75 prooseent tâhâdâs kuás-uv orroo meereest. Tâhâdâsâst peerrâmnâál máávsuid kalga mäksiđ kuohpii ivveest, cuáruimáánu já roovvâdmáánu majemuš peeivi.

Škovlimtilálâšvuotâ puásuituálu já luânduiälâttâsâi torjuin 14.4.2023

- [Oovdânpyehtimmateriaal \(pdf\)](#)

Luuvâ lase:

- [Lasetiäđuh já luámáttuvah \(ruokavirasto.fi\)](#)
- [Hyrrä-ášástâllâmpalvâlus](#)

Puásuituálu elleekuáhtásâš toorjâ (puásuitoorjâ)

Puásuituállei hárjutteijeid mieđettuvvoo elleekuáhtásâš toorjâ. Torjuu finnim iähtun lii, ete purrâmušjuávkku oomâst ucemustâá 80 elettempoccud.

Puásuituáluiivveest 2022/2023 elleekuáhtásii torjuu puáhtâr uuccâđ ääigist 15.8.–7.9.2023. Puásuitoorjâ máksoo 35 eurod/elettempuásui.

Kiäs torjuu puáhtâr mieđettiđ?

Torjuu puáhtâr mieđettiđ luândulijd ulmuid tâi tagarân luândulij ulmu hammim purrâmušjuávkun, mii lii siämmâá tâluluálust ässee peerâolesvuotâ. Purrâmušjuávkun kiäčchoo meid jyevihánnâá ärbipeesi.

Puásuitorjust ij lah alemus aherääji.

Siämmâá purrâmušjuávkun (peerâolesvuotâ) kuleh ovdâmerkkâń

- Siämmâá visteest pisovávt ässee ulmuuh
- Koskâpuddâsâvt meddâl orroo ulmuuh

Koskâpuddâsâš meddâlorroom sijâń puáhtâr leđe ovdâmerkkâń uápui jotteem, pargokoččom, eres tienâspargo, viärju- tâi siiviipalvâlus, pyecceiviäsust tâi fangâlist orroom. Meddâlorroom kiäčchoo távlâvt koskâpuddâsâžžâń, jis tot pištâ enâmustâá suulâń ive.

- Purâmušjuávkun kullee ulmuu eres pääihist ässee pelikyeimi

Pelikyeimi kulá purrâmušjuávkun, veikâ sun ličij meddâl maanjâid iivijd, jis pelikyeimih iä aasâ sierâ paaihijen koskâvuođâ nuuhâm keežild. Ovdâmerkkâń pelikyeimi, kote lii

nube päikkikoddeest pargo, uápui jotteem tâi viärjupalvâlus keežild, kulá siämmáá purrâmušjuávkun.

- Siämmáá visteest ässee aldahyelhiih

Aldahyelhiih láá näimi- já ávuskyeimih, vaanhimeh já párnááh, ááhuh já äijiheh sehe vyeliahasiih uábih já viiljah.

- Nube päikkikoddeest oopâid jottee pelikyeimi tâi vaanhimis purrâmušjuávkun kullee vuálá 18-ihásâš pärni.

Ucâmušâst kalgeh leđe pelikyeimi já puohâi purrâmušjuávkun kullee olesahasij ulmui väldikirjeh, kiäi poccuin toorjâ occoo. Väldikirjeluámáttâh kávnoo purrâmušvirgáduv siijđoin (liŋkkâ siijđo loopâst).

Ärbipeesi kalga kyeđđid jiejâs ucâmuš. Tuáistáážân ärbipeesih kalgeh uuccâđ torjuu pááppárucâmuššain. Ucâmušân kalga lahted ärbipeesi ärbikirje já väldikiirjijd.

Torjuu finnim iävtuh

Torjuu finniimâń purrâmušjuávkun kullee ulmuuh láá kolgâm omâstiđ puásuituáluive 2022/2023 nuvâdijn ucemustáá 80 elettempoccud. Torjui vuogâdvuođâ adeleijee ellei omâstemvuogâdvuotâ já meeri vuáđuduveh iänááš puásuituáluivveest 2022/2023 rahtum virgálii puásuuvâttâlmâń. Puásuituáluive 2022/2023 ääigi tohhum puásuikaavpijd puáhtá väldidž huámmášumán torjuu mieđeetdijn.

Torjuu finnejeijest váttoo muuštončäällim puásuituálu puáđuin já koloin.

Muuštončäällimkenigâsvuođâ tiet toorjâucâmušân kalga lahted puásuituálu muuštončälimij (Pomu) puáđusrekinistemsijđo, moin pasteh tuodâštiđ, ete occee lii toohâm muuštončälimijd, moh váttojeh torjuu finniimâń. Muuštončäällimkenigâsvuođâ čuávuh elleekuáhtásii torjuu vakšum ohtâvuođâst. Uđđâ puásuitoorjâoccei uásild lahtosluámáttâh ij vattuu.

Toorjâ ij maksuu tain elettempoccuin, moh maneh paijeel palgâsáid tâi toi uásáláid meridum stuárráámus suovvum elettempoccui meerijd. Jis paalgâs elettempoccui meeri mana paijeel palgâsâń meridum stuárráámus suovvum elettempoccui mere, te purrâmušjuávhui toorjâtohálij elettempoccui meeri kepiduvvoo paijeelmaniärâlii pocciu uásild siämmáá koskâvuođâst ko purrâmušjuávhuh omâsteh elettempoccuid palgâsist.

Jis elettempoccui meeri páácá ucebin ko 80 elettempoccud, te tot ij eesti torjuu mieđettem purrâmušjuávkun pááccám elettempoccui mere vuáđuld, jis purrâmušjuávhust láá ovdil kepidem lamaš elettempoccuuuh ucemustáá 80.

Toorjâ ij maksuu tain elettempoccuin, maid uásálâš ličij palgâs tuhhiittem ihásij njuovvâmvuávámij mield kolgâm njuovvâđ. Jis purrâmušjuávhui njuovâhánnáá kyedđim pocciu meeri lii paijeel kulmâ prooseent elettempoccui meereest, te toorjâ ij maksuu purrâmušjuávkun ollágín.

Torjuu uuccâm

Toorjâ occoo nettiášástâllâmpalvâlus Vipust, moos puásuituálu hárjutteijeeh pyehtih čáládâttâđ nettipaŋkkitubdâlduvâiguin tâi moobiilvisásmitmijn. Laapi IJP-kuávdáš avžut ášástâllâđ neetist, mast ášástâllâm lii jotelub ko pááppárluámáttuvváin. Ucâmuš lahtoseh vuolgâttuvvojeh ášástâllâmpalvâlus peht. Torjuu puáhtá kuittâg ain uuccâđ meid pááppárluámáttuvváin. Puásuiluvâttâllâm tiäđuh sirdojeh palgâsist njuolgist Laapi IJP-kuávdážân, mii kieđâvuš ucâmušâid.

Torjuu uuccâm nohá Vipu-palvâlusâst 7.9.2023 tme 23:59. Pááppárluámáttuvváin ucâdijn toorjâucâmuš kalga toimâttiđ Laapi IJP-kuávdážân majemustáá 7.9.2023. Maŋanum ucâmušah hilgojeh.

Pááppárucâmušluámáttuvah toimâttuvvojeh poostâ peht čujottâsân Lapin ELY-keskus, kirjaamo, PL 8060, 96101 Rovaniemi tâi šleđgâpoostâ peht čujottâsân kirjaamo.lappi(at)ely-keskus.fi.

- [Uusâ torjuu Vipu-palvâlusâst \(vipu.ruokavirasto.fi\)](http://vipu.ruokavirasto.fi)
- [Raavâvideo: Näet haet porotukea Vipu-palvelussa \(youtube.com\)](https://www.youtube.com)
- [Luámáttuvah \(ruokavirasto.fi\).](http://ruokavirasto.fi)